

Panteon i Sveta Marija iznad Minerva

Sveta Katarina, čiji spomendan slavimo 29.travnja, na samom kraju svojega života živjela je u Rimu, u vremenima osobito tepkim za Crkvu. Imala je naviku moliti ispred posmrtnih ostataka apostola i mučenika. Njezini se posmrtni ostaci sada nalaze u Crkvi svete Marije iznad Minerva, u blizini Panteona. Sveti Josemaria puno je naučio iz njezine ljubavi za Papu i mučenike.

24.04.2016.

Ulazeći na Piazza della Rotonda, iznenada se pred očima pojavljuje Panteon izgledajući kao da su mu sivi kameni blokovi netaknuti izronili iz povijesti. Ovo je vjerojatno jedna od najbolje sačuvanih građevina antičkog Rima, a njegova golema kupola nedvojbeno je trijumf arhitekture.

Najimpresivnije je proći kroz mrežu antičkih stupova, nastaviti kroz otvorena brončana vrata i ući u unutrašnjost hrama. Tamo se može vidjeti prekrasno blago: svjetlost što pada s kružnog otvora na stropu, klizi niz zaobljene zidove i cijeli prostor ispunja mirnom zlatnom svjetlosti koja djeluje veličanstveno i odmara.

Panteon, kao što samo ime kaže, bio je hram što su ga Rimljani posvetili svim svojim bogovima. Građevina koja danas stoji izgrađena je u vrijeme cara Hadrijana, između 118. i 128. godine. Stoljećima kasnije, kada je Rimsko carstvo gotovo u cijelosti bilo evangelizirano, car Foka dao ga je Crkvi, a 609. godine papa Bonifacije IV transformirao ga je u crkvu Svete Marije od mučenika. Sve otada crkva je također i veliki relikvijar jer je Papina želja bila da tamo bude mjesto gdje će se čuvati posmrtni ostaci tisuća kršćana, od kojih su mnogi mučenici, a koji su do tada bili pokapani u katakombama.

Tada, gotovo u samu zoru Srednjega vijeka, posvećivanje bivšeg Panteona kršćanskim mučenicima pokazivala je kako je duboko Crkva osjećala dug prema onima koji do kraja svjedočili za Krista dajući svoj život za svoju vjeru. Djeca poput Tarcisiusa, djevice poput Agneze i Cecilije, majke poput

Perpetue, starci poput Polikarpa dokazali su, usred svojih slabosti, da su jači od svih rimskih legija.

Pobijedili su, poput svoga Učitelja, u ludilu Križa, te su mučenički zaradili da ih se slavi i časti stoljećima.

U povijesti Crkve postoje brojni sveci koji su barem dio svojega života proveli u Rimu i iskazali veliku pobožnost spram mučenika. Jedna od njih je sveta Katarina Sijenska, koja je na samom kraju svojega života živjela u Rimu, od 28.studenog 1378.godine do 29.travnja 1380., te je voljela odlaziti i moliti se pred svetištima što časte Apostole i prve kršćane što su svoj život dali za vjeru.

Sвета Katarina otišla je u Rim na zahtjev pape Urbana VI kojemu su njezine molitve i savjeti bili potrebni za razrješenje krize Zapadne šizme. Sveta je Katarina živjela u kući jako blizu Panteona, zajedno sa više od

dvadeset svojih učenica što su je pratile iz Sijene.

Sveti Josemaría, osnivač Opusa Dei, još je jedan svetac s dubokim poštovanjem prema mučenicima koji su, kroz povijest, bili sjeme iz kojeg je izrasla Crkva. O tome svjedoče riječi njegove homilije iz 1972.: „Svom svojom snagom častim Rim Petra i Pavla, okupanog u krvi mučenika, središte iz kojeg su toliki krenuli u svijet širiti spasiteljsku riječ Kristovu.“¹

Sveta Marija iznad Minerva

Iza Panteona, jako blizu ulice gdje je sveta Katarina živjela, nalazi se Crkva svete Marije iznad Minerva gdje se nalaze njezini posmrtni ostaci u sarkofagu ispod malenog oltara. Ovo je jedina gotička crkva u Rimu i u njoj se nalazi veliki broj djela poznatih umjetnika, ali sve od kraja četrnaestoga stoljeća posjećuju je

vjernici koji prije svega žele tražiti njezin zagovor.

U Rimu se Katarina posvetila prije svega služenju Crkvi i Papi. Na poziv Urbana VI govorila je na zasjedanju kardinala pozivajući ih da vjeruju Gospodinu i budu čvrsti u branjenju istine. Pisala je kraljevima brojnih zemalja u Europi navodeći ih da prepoznaju jedinog istinskog Kristovog Vikara. Također je pisala i nekoliko snažnih pisama nekolicini vodećih kršćana moleći ih da dođu u Rim *per fare muro*, kako bi načinili zaklon za Papu. Umirivala je rimske građane kada su izbili nemiri usred intriga što su ih provodili šizmatici.

Iznad svega se sveta Katarina posvetila molitvi. U pismu što ga je nekoliko mjeseci prije svoje smrti napisala, kada je već bila ozbiljno bolesna, opisala je svoj dan. „Oko devet sati, kada izađem s Mise, vidjet ćete mrtvu ženu kako hoda do Trga

svetoga Petra, ide raditi [i.e. moliti] danju i noću, sve dok ne vidim da se ljudi klanjaju i slušaju svoga oca, Papu.“²

Sveta Katarina učinila je vlastitim patnje Crkve u tim teškim vremenima. U Rimu, Bog je prihvatio njezin život za Crkvu, nešto što je svetica neprestano nudila. I tako, iscrpljena patnjama koje su joj zaposjele srce zbog šizme koja je nagrizala Otajstveno Tijelo Kristovo, te koja je dovela do ozbiljne bolesti, predala je Bogu svoju dušu okružena svojim učenicama koje je učila da žive bratsku naklonost, potičući ih da budu spremne svoj život dati za Crkvu.

Sveti Josemaría gajio je još od svoje mladosti veliku pobožnost prema svetoj Katarini Sijenskoj. Primjerice, njoj u čast dao je ime svojim bilježnicama - *catalinas*, u koje je

pisao osobne bilješke o pitanjima svoje duše.

Godinama kasnije kada je Crkva prolazila kroz teškoće, sveti se Josemaria opet utekao svetoj Katarini budući da je ona bila strastveni branič istine u ponešto sličnim okolnostima. Napisao je: „Probudio sam pobožnost koja je kod mene zaista duga, prema svetoj Katarini Sijenskoj – jer je znala kako djetinjom ljubavi ljubiti Papu, jer je znala kako se žrtvovati u službi za Božju svetu Crkvu i jer je znala kako herojski govoriti.“³

Svi kršćani trebaju moći govoriti, objasniti Božja veličanstvena djela na živ i uvjerljiv način – Crkvenu stvarnost, neusporedivu ljepotu kršćanskog života, koji daje odgovore na najdublje želje ljudskoga srca. I tako, poput kršćana iz prvih stoljeća, i mi ćemo promijeniti ovaj naš svijet. Učinit ćemo mogućim da sve više i

više ljudi upozna istinu i da ju prihvate, da sudjeluju u slobodi djece Božje koja vodi dobru ljudskoga društva i međunarodnih odnosa. “Ignoriranje,” često je govorio Osnivač Opusa Dei, „najveći je neprijatelj naše vjere te u isto vrijeme najveća prepreka spasenju duša.“⁴ Također je rekao: „I istinu moramo širiti, jer veritas liberabit vos (Iv 8,32), neznanje nas porobljuje. Mi moramo podržavati pravo svih ljudi na život, na posjedovanje onoga što je nužno za jednu egzistenciju dostojnu čovjeka, za rad i odmor, za izbor vlastitog staleža, za osnivanje obitelji, za djecu u braku i za njihovo školovanje, za zajamčenje ljudskog dostojanstva u bolesti i starosti, za kulturna dobra, za slobodno sjedinjavanje s drugim građanima u legitimne svrhe – a prije svega imaju ljudi pravo u potpunoj slobodi spoznati i ljubiti Boga; jer pravilno oblikovana savjest u svim će

stvarima otkrivati Stvoriteljeve
tragove.“5

Citati

1. Sveti Josemaria Escrivá, “Ljubiti
Crkvu” (11), Scepter, 1989.

2. Sveta Katarina Sijenska, Pismo
373.

3. Pismo Florenciju Sanchezu Belli,
citirano u djelu A. Vazquez de Prada,
*The Founder of Opus Dei, Volume III:
The Divine Ways on Earth*, str. 372.

4. Sveti Josemaría, pismo 9.siječnja
1951., br. 8, citirano u Vazquez de
Prada, vol. III, str. 202.

5. Sveti Josemaría, *Prijatelji Božji*, br.
171.

.....

hr-hr/article/panteon-i-sveta-marija-
iznad-minerva/ (27.03.2025.)